

16 januari 2017 - Commissie EE&B, agendapunt 7b, Berkhout is Boos!

Geachte leden van Provinciale Staten,

Straks zal ik u een vraag stellen die u niet wilt horen. Maar allereerst: wij zijn uiteraard blij - heel blij - als u besluit dat Distriport definitief uit de planning gaat. Deze kwestie heeft meer dan twaalf jaar voortgesleept. Uiteindelijk spreken toch de feiten en de cijfers, niet de deals en de belangen. De aanvullende vraag die nu voorligt is: wat te doen met de grond? Uiteraard zien wij veel liever een zonneweide dan een asfaltcentrale. Maar is een zonneweide wel het meest optimale gebruik van deze uitstekende agrarische grond? Nee, natuurlijk niet. Het gaat ook eigenlijk niet om de vraag 'wel of geen zonneweide?'. Het gaat om de vraag: wat doen we met de laatste restjes van de Distriport-corruptie?

De Provincie heeft schoon schip gemaakt. Veel is uitgezocht, hoewel dat wat ons betreft nog wel dieper had gemogen. De rechtszaak met de twee ontwikkelaars over de eigendom van de gronden loopt nog. Na de recente uitspraak van de Hoge Raad over de rol van de commanditaire vennoten lijkt het vermoedelijk lastig om de bedrijven van Zeeman en Ooms hoofdelijk aansprakelijk te stellen. Die afwikkeling gaat ongetwijfeld nog lang duren.

Maar bij de andere overheidspartner die bij Distriport betrokken was - de gemeente KGL - is niets uitgezocht. Enkele bestuurders zijn stilletjes via de zijdeur verdwenen, maar er is geen openheid van zaken gegeven. KGL beweert in het openbaar dat ze geen enkele verantwoordelijkheid heeft en geen enkel risico loopt rond Distriport.

Dat is niet zo. Zo is er bijvoorbeeld de verklaring die wethouder Wijnker in 2007 tekende. Daardoor zit KGL met handen en voeten gebonden aan de twee ontwikkelaars. KGL verklaarde te zullen meewerken aan de realisatie van Distriport. KGL heeft zich verplicht de grond te onteigenen - mogelijk zelfs van u. En KGL mag alleen met Zeeman en Ooms een exploitatieplan maken voor deze grond. Daar staat een handtekening onder. De ontwikkelaars hadden gepland zo'n 9,5 mln te verdienen met Distriport. Zij laten de toezeggingen van KGL niet zomaar lopen. KGL staat dus onder druk van de ontwikkelaars. Dat blijkt ook uit de feiten. Gemeenteambtenaren ontkenden voor de bestuursrechter glashard het bestaan van deze verklaring, maar door een wob-verzoek bij de provincie kwam het uiteindelijk boven water. Pas na druk vanuit GS heeft KGL Bibob-beleid ingevoerd, maar het aanbod van de Commissaris om dat ambtelijk te helpen verwerken, sloeg KGL af. In een brief aan uw Staten maande KGL nog in februari 2015 tot het 'voortvarend aanpakken' van Distriport. En dat terwijl onderzoek dat door de gemeente zelf was geïnitieerd, aangaf dat er geen enkele behoefte was aan Distriport. Kortom: de hete adem van de ontwikkelaars zit de gemeente al vele jaren in de nek.

Wat betekent dit nu voor de zonneweide-keuze waarover u moet beslissen? Het is van belang om te beseffen dat KGL in de tang zit en dat KGL wel een bedrijventerrein moet maken. Koggenland echter, ontkent alles. Dat is zorgelijk. Toen wij signaleerden dat Bibob in KGL in de ijskast ging, werden wij door de burgemeester van leugens beschuldigd. De gemeenteraad van KGL ontbreekt het aan kritisch vermogen. De voormalige fractievoorzitters die vonden dat de wet in KGL niet gehandhaafd hoefde te worden, zijn nu zelf wethouders geworden. En ook de lokale pers laat het lopen, zij spreekt de bestuurders naar de mond. Een voorbeeld: het FD meldde destijds: 'geheime deal spekt vastgoedduo', maar de lokale pers stelde dat de side letter slechts een 'legitiem contract' was.

Maar er is nòg iets. En nu kom ik aan de vraag die u niet wilt horen. De commissie Schoon Schip wilde niet ingaan op deze vraag, omdat het 'politiek' was. Daarom leg ik hem aan u voor, want u gaat over die politiek. 'Waarom heeft u als PS ervoor gezorgd dat het risico van de terugbetaling van de staatssteun en bijbehorende boete voor de Distriport-constructie, bij de inwoners van KGL kwam te liggen?' U realiseert zich dat waarschijnlijk niet, maar als Staten heeft u dit in juni 2008 besloten.

U heeft als Staten toen besluiten genomen waarvan u de reikwijdte vermoedelijk niet overzag. Geheime stukken, verschillende documenten en behandeld in verschillende commissies, met als gevolg: een briljante constructie voor een paar 'bevriende' ontwikkelaars.

Het risico bestaat dat dit nu opnieuw gebeurt. Dat u een besluit neemt over de bestemming van Distriport terwijl u niet weet welk lijken er nog liggen in de kast in KGL. Zelfs het huidige bestemmingsplan ongemoeid laten, geeft risico's voor KGL. Daarom vragen wij u: zorg dat alle informatie over Distriport boven water komt. Ook welke afspraken en verbintenissen - geheim en niet-geheim - Koggenland heeft. En alleen u als Staten kunt dat doen. Wij kunnen het niet. De gemeenteraad doet het niet, de bestuursrechter krijgt het niet en de lokale pers ligt aan de leiband.

De belangrijkste les van Distriport is: transparantie. Laat dat ook in deze slotfase leidend zijn. Zorg dat alle informatie boven water komt. Pas daarna kunt u in alle openheid beslissen of een zonneweide wel of geen goede keuze is op deze plaats en onder welke bestemming.

Dank voor uw aandacht.